

2020. JAN. 22

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00022-0/2021	
Érkezett: 2021 JAN 05.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 14 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság

EGERI TÖRVÉNYSZÉK	
érkezés módja:	
postán • személyesen • faxon • emailen • gyűjtőládából	
érkezett	2020 DEC 21. 2.
Példány:.....	Melléklet:.....
Ügyirat száma: 2.F.P. sz. 171/2020	

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

az Egeri Törvényszék útján

Eger
Barkóczy u. 1.
3300

22/A/6

alkotmányjogi panasz

Tóth Péter [redacted]
[redacted] I. r. panaszosnak

és

Tóth Péterné [redacted]
[redacted] II. r. panaszosnak

Míndkettőt képv.:

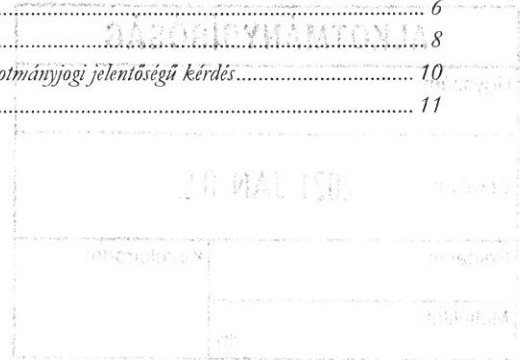
Lohn Ügyvédi Iroda ([redacted] t,
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted]

a Kúria Jpe.I.60.003/2020/3. számú
határozatával szemben!

2020. december 21.

TARTALOM

1	ELJÁRÁSI NYILATKOZATOK	3
1.1	AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁSKÖRE	3
1.2	A PANASZ HATÁRIDŐBEN BEADOTTNAK MINŐSÜL	3
1.3	A PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI TELJESÜLNEK	3
1.4	A PANASZTÉTELI JOGOSULTSÁG.....	4
1.5	NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADATOK NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALÁRÓL	4
2	INDOKOLÁS	4
2.1	TÉNYÁLLÁS.....	4
2.2	AZ ALAPTÖRVÉNY MEGSÉRTETT RENDELKEZÉSEI.....	6
2.2.1	<i>A tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelme</i>	6
2.2.2	<i>Alaptörvény 28. cikkének megsértése</i>	8
2.2.3	<i>A döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés</i>	10
2.2.4	<i>Szükségesség-arányosság</i>	11

TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!

Alulírott Tóth Péter [REDACTED], képviseli: Lohn Ügyvédi Iroda, [REDACTED], eljáró ügyvéd: dr. Lohn Balázs, [REDACTED] az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény („Üttv.”) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján eljárva I. r. panaszos, valamint Tóth Péterné [REDACTED], képviseli: Lohn Ügyvédi Iroda, [REDACTED], eljáró ügyvéd: dr. Lohn Balázs, [REDACTED] az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény („Üttv.”) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján eljárva II. r. panaszos kívül jegyzett és M/1 illetve M/2 alatt csatolt meghatalmazásokkal igazolt jogi képviselőnk útján ezennel az alábbi

alkotmányjogi panasz

terjesztjük a t. Alkotmánybíróság elé a Kúria Jpe.I.60.003/2020/3. számú határozatával („**Határozat**”) (M/3) szemben, és Magyarország Alaptörvénye („**Alaptörvény**”) 24. cikke (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény („**Abtv.**”) 27. §-ának (1) bekezdése és 53. §-ának (2) bekezdése alapján kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. §-ának (1) valamint (4) bekezdései szerint

- a Határozat alaptörvény-ellenességét megállapítani, és
- a Határozatot, valamint a jogegységi panasszal támadott Pfv.V.21.318/2018/7. számú, a Kúria által, felülvizsgálati eljárásban hozott végzést („**Végzés**”) (M/4) megsemmisíteni

szíveskedjék.

1 ELJÁRÁSI NYILATKOZATOK

1.1 Az Alkotmánybíróság hatásköre

A panasz elbírálására a t. Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikke (2) bekezdésének d) pontja és az Abtv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezik hatáskörrel.

1.2 A panasz határidőben beadottnak minősül

A panasz az Abtv. 30. §-ának (1) bekezdése értelmében határidőben beadottnak minősül, mivel a Határozatot kevesebb, mint hatvan nappal ezelőtt, 2020. október 22. napján vettük kézhez.

1.3 A panasz benyújtásának feltételei teljesülnek

Az Abtv. 27. §-ának (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján az Alkotmánybíróság eljárása akkor is kezdeményezhető, ha

- a) az alaptörvény-ellenes bírói döntés (ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés) folytán következett be a jogsérelem, és
- b) nincs jogorvoslati lehetőség az indítványozó számára biztosítva, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

A jelen panasz 2. pontjában található indokolásban részletesen kifejtjük a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállást és konkrétan, tételesen megjelöljük azon alapjogunkat, amelyet a Határozat sért.

Tekintettel arra, hogy a jogegységi panasz eljárással támadott Végzés a Kúria által hozott harmadfokú végzés, továbbá figyelembe véve azt a tényt, hogy a Határozat a jogegységi panasz eljárásban született; így megállapítható, hogy a jogsérelem orvoslására szolgáló valamennyi jogorvoslati lehetőségünket kimerítettük, további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésünkre.

1.4 A panasztételi jogosultság

A panasz benyújtásának további feltétele, hogy az alaptörvény-ellenes Határozat a panaszosoknak, azaz nekünk közvetlenül okozzon jogsérelmet, azaz fennálljon az egyedi ügyben az érintettségünk. A Kúria előtt Jpe.I.60.003/2020. számon folyamatban volt jogegységi panasz eljárásban – amelyben a Határozat meghozatalra került – valamint az annak alapjául szolgáló, a Kúria előtt Pfv.V.21.318/2018. számon folyamatban volt felülvizsgálati eljárásban alperesként vettünk részt, a Határozat ránk vonatkozóan rendelkezést tartalmaz és közvetlenül érinti az egyes jogainkat.

A Határozat tehát számunkra közvetlenül jogsérelmet okoz, ebből kifolyólag a személyes érintettség fennáll, így a panasz előterjeszhetőségének ezen – az Abtv. 27. §-ának (2) bekezdésében foglalt - feltétele is teljesül.

1.5 Nyilatkozat személyes adatok nyilvánosságra hozataláról

Figyelemmel az Abtv. 52. §-ának (5) bekezdésére, kijelentjük, hogy jelen alkotmányjogi panasz indítványunkban szereplő adatainknak a t. Alkotmánybíróság által történő kezeléséhez, illetőleg azoknak a t. Alkotmánybíróság honlapján történő nyilvánosságra hozatalához hozzájárulunk.

2 INDOKOLÁS

2.1 Tényállás

██████████ mint ██████████ engedményezés révén az igény érvényesítésére jogosulttá váló jogutódai, az 175 000 000,- Ft összegű tartozás vonatkozásában létrejött tartozáselismerés alapján 2017. július 3. napján keresetlevelet nyújtottak be az Egri Törvényszékhez pénztartozás megfizetése iránt.

Az Egri Törvényszék, mint elsőfokú bíróság az M/5 alatt csatolt 27.P.20.373/2017/10. számú ítéletében („Elsőfokú Ítélet”) azt állapította meg, hogy a ██████████ közösen 2007. május 29. napján kiállított tartozáselismerő okirat elnevezésű okirat, amelyben 175 000 000,- Ft havonta egyenlő részletekben, 3 000 000,- Ft összegű részletekben minden hónap 5. napjáig való megfizetését vállaltuk ██████████ részére, az okirat tartalma alapján a mi tartozáselismerő nyilatkozatunkat és a felek részletfizetési megállapodását tartalmazza (Elsőfokú Ítélet 5. oldal 14. bekezdés). A tartozáselismerő okiratban rögzítettük, hogy az aktuális részletek megfizetésének elmulasztása miatt a hátralékos részlet egy összegben esedékessé válik, amelyet a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat terhel a teljes tartozás kiegyenlítéséig.

Ebből következően állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy arra vállaltunk kötelezettséget, hogy 175 000 000,- Ft összeget legkésőbb 2012. május 31. napjáig ██████████ részére megfizetünk havi egyenlő részletekben, minden hónap 5. napjáig 3 000 000,- Ft összegenként, azzal, hogy amennyiben minden hónap 5. napjáig az aktuális részlet nem kerül megfizetésre, úgy abban az

esetben a tartozás további részletei egy összegben esedékessé válnak, amelyet a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat terhel a teljes pénzösszeg kiegyenlítéséig.

Az elévülés szempontjából irányadó a [REDACTED] és [REDACTED] által becsatolt 2007. május 30. napján ellenjegyzett tartozáselismerő okirat elnevezésű, két tanú által aláírt és ügyvéd által ellenjegyzett okirat.

Az okirat alapján a *Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény* („Ptk.”) 324. §-a értelmében [REDACTED] illetve – az engedményezést megelőzően – [REDACTED] felperesi jogelőd az igényüket az esedékességet követő öt éves elévülési határidő alatt érvényesíthették volna. Az öt éves elévülési határidő múlása akkor kezdődött el, amikor az esedékes törlesztő részletet nem fizettük meg.

Az Elsőfokú Ítélet rögzíti (6. oldal 3. bekezdés), hogy [REDACTED] arra hivatkoztak, hogy a megállapodás alapján mi, mint az ügyben alperesek a 175 000 000,- Ft tartozásból általunk nem vitatottan egyetlen részletet sem teljesítettünk, sem részteljesítést nem igazoltunk, és a tényállás ennek megfelelően került megállapításra (noha jelezzük, hogy valójában a tartozást megfizettük, és elsődleges ellenkérelmünk is erre irányult).

Ebből következik az, hogy az első alkalommal, azaz a 2007. június 5. napjával esedékes részlet elmulasztásából adódóan a teljes tartozás esedékessé vált egy összegben. Ennél fogva 2007. június 6. napján, azaz az első késedelembe esés napján mind a 175 000 000,- Ft „hátralékos részletté” vált azaz a teljes tartozás esedékessé vált és ennek megfelelően öt év elteltével, 2012. június 6. napján el is évült.

A Debreceni Ítéletőktábla, mint másodfokú bíróság az **M/6** alatt csatolt Pf.I.21.194/2017/7. számú ítéletében („**Másodfokú Ítélet**”) az Elsőfokú Ítéletet érdemben teljes terjedelmében helyben hagyta.

Azonban a Másodfokú Ítélettel szemben [REDACTED] 2018. július 10. napján felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Kúriához. A Kúria a Pfv.V.21.318/2018/7. számú Végzésében a jogerős Másodfokú ítéletet – az Elsőfokú Ítéletre is kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A Kúria a Végzést azzal indokolta, hogy a követelés 2012. május 31. napján vált esedékessé, így az igény nem évült el. A Végzésben foglaltak szerint a Kúria álláspontja alapján azt vállaltuk, legkésőbb 2012. május 31. napjáig megfizetjük a tartozást azzal, hogy a havi törlesztés kikötése és annak elmaradása esetén a hátralékos összeg egy összegben esedékessé válása annyit jelent, hogy elveszítjük a kamatmentes visszafizetésre való jogosultságunkat.

A Végzéssel szemben 2020. augusztus 19. napján jogegységi panaszt („**Jogegységi Panasz**”) nyújtottunk be annak okán, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárásában eljáró ítélkező tanácsa a Végzés meghozatala során jogkérdésben úgy tért el a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében Gfv.IX.30.328/2011/4. számon közzétett határozatától, hogy az adott jogkérdésben való eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

A Jogegységi Panaszban előadtuk, hogy az **M/7** alatt csatolt aktamásolat igazolja, hogy a Végzés 2020. június 2. napján került jóváhagyásra bemutatásra, 2020. június 11. napján került jóváhagyásra, majd 2020. július 1. napján az adatbázisba leadásra, a nyomdára leadásra. Ebből következően, bár

magá a Végzés 2020. május 20. napi keltezésű, az bizonyítottan később, ténylegesen 2020. július 1. napján került véglegesítésre és nyerte el végleges tartalmát, formáját, ekkor vált hivatalossá.

A Kúria a Jpe.I.60.003/2020/3. számú Határozatában a Jogegységi Panaszunkat visszautasította arra hivatkozva, hogy a Jogegységi Panasz érdemben nem bírálható el. A Kúria a Határozatot azzal indokolta, hogy az általunk támadott Végzés 2020. május 20. napján kelt, ezért ellene a *bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény („Bszí.”) 197/B. §-ának (5) bekezdése alapján kizárt a jogegységi panasz előterjeszhetősége.*

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának álláspontja szerint a Bszí. említett szakaszának alkalmazása során a jogegységi panasz előterjeszhetősége szempontjából a támadott határozat meghozatala időpontjának van jelentősége, nem pedig a teljeskörű írásba foglalás vagy a revideálás időpontjának, illetőleg az iratok visszaküldéséhez kapcsolódó egyéb ügyviteli, adminisztratív feladatok befejezésének.

2.2 Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

A Határozat az Alaptörvényben biztosított alapvető jogunkat súlyosan sérti a következő alpontokban részletesen kifejtettek szerint.

2.2.1 A tisztességes eljáráshoz való jogunk sérelme

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„ (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

a) *A tisztességes eljárás követelménye*

A 7/2013. (III.1.) számú AB határozatban foglaltak alapján a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes.

A tisztességes eljáráshoz való jog a bírói eljárások alkotmányos zsinórmértéke. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. Így tehát az Alkotmánybíróság értelmezésében a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárásjogi garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. A tisztességes eljárás

alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül.

A fentieket az Alkotmánybíróság elsődlegesen a 6/1998. (III.11.) számú AB határozatban rögzítette, majd ugyanezen indokolás részletesen kifejtésre került a 20/2017. (VII.18.), valamint a 3102/2017. (V.8.) számú AB határozatokban is.

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény („Egyezmény”) eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a tisztességes eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csak megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint valamennyi részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, azaz nem tisztességes.

b) *A Határozat az Alaptörvényben biztosított, tisztességes eljáráshoz való jogunkat sérti*

A Határozat sérti a tisztességes eljáráshoz való jogunkat, mivel a Kúria a Jogegységi Panaszunkat arra hivatkozva utasította vissza, hogy a Kúria az általunk támadott Végzést 2020. július 1. napját megelőzően hozta meg, ezért a Bszi. 197/B. §-ának (5) bekezdése szerint kizárt a jogegységi panasz előterjeszhetősége.

Ahogy azt a Jogegységi Panaszban is kifejtettük, a csatolt aktamásolat szerint a Végzés 2020. június 2. napján került jóváhagyásra bemutatásra, 2020. június 11. napján került jóváhagyásra, majd 2020. július 1. napján az adatbázisba leadásra, a nyomdára leadásra. Ebből következően, bár maga a Végzés 2020. május 20. napi keltezésű, az bizonyítottan később, ténylegesen 2020. július 1. napján került véglegesítésre és nyerte el végleges tartalmát, formáját, ekkor vált hivatalossá. Tehát a Végzés már a Bszi. jogegységi panasz eljárása alá vonhatónak minősül.

A Határozatban foglaltak alapján sérült a tisztességes eljáráshoz való jogunk, ugyanis a Kúria alapjogsértő döntése alapján nem volt lehetőségünk arra, hogy a Kúria Jogegységi Tanácsa érdemben bírálja el az általunk határidőben előterjesztett Jogegységi Panaszot.

Az aktamásolat igazolja, hogy a 2020. május 20. napján keltezett iratról legkorábban csak a Végzés adatbázisba kerülésének napján, 2020. július 1. napján szerezhettünk tudomást, az csak 2020. július 1. napján került leadásra a nyomdára. Mindezek következtében, álláspontunk szerint 2020. május 20. napja nem tekinthető a Végzés meghozatala napjának, hiszen a Végzés tartalma ezt követően is változáson eshetett át, különös tekintettel arra, hogy az aktamásolaton is feltüntetettek szerint a Végzés két alkalommal is ellenőrzésre került 2020. május 20. napját követően, valamint a Végzés jóváhagyására is csak napokkal később került sor.

A Végzés többszöri jóváhagyása, ellenőrzése, írásba foglalása, adatbázisba feltöltése és nyomdára leadása jóllehet valóban az ügyviteli, és adminisztratív feladatok körébe tartoznak, azonban az említett tevékenységek elhagyása mellett meghozott döntésekről sem beszélhetnénk, hiszen ezen adminisztratív feladatok hiányában nem történne meg a döntések jogszabályi követelményeknek megfelelő írásba foglalása, illetve a végleges formát öltött határozatokat sem ismerhetnénk meg az adatbázisba való feltöltés nélkül.

Előadjuk, hogy a Kúria a Jogegységi Panaszunkat visszautasító Határozatával megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogunkat, mivel megfosztott minket a jogegységi panasz érdemi elbírálásának lehetőségétől, valamint a hatékony bírói jogvédelemhez való jogtól azon okból kifolyólag, hogy a Végzés meghozatalának azt a 2020. május 20. napját tekintette, amikor a döntés

még nem nyerte el végleges formáját, általunk nem volt megismerhető, illetve az adatbázisba való leadásig akár több módosításon eshetett át.

Álláspontunk szerint nem lehet tisztességes az olyan eljárás, amelyben önhibánkon kívül megfosztanak minket a Jogegységi Panaszunk érdemi elbírálásának lehetőségétől a Határozatban foglalt jogsértő és alaptörvény-ellenes Kúriai jogértelmezés eredményeként, továbbá véleményünk szerint nem tekinthető végleges dokumentumnak egy olyan irat, amelyet a „befejezés időpontját” követően ellenőriztek, jóváhagyásra bemutatnak, és írásba foglaltak, miközben a Határozat tartalma ezen ügyviteli lépések során számos (az esetleges elírások folytán akár releváns) módosításon eshetett át.

Továbbá az aktamásolat alapján az írásba foglalásra bizonyítottan 2020. június 2. napján került sor, ezért ezen okból sem tekinthető a Végzés meghozatala napjának 2020. május 20. napja. Álláspontunk szerint önmagában a Végzés 2020. május 20. napját megelőző keltezés nem egyenlő a döntés meghozatalának napjával, a Határozaton feltüntetett dátum nem tekinthető a Határozat meghozatala időpontjának, tekintettel arra, hogy a fent előadottak szerint a Végzés 2020. július 1. napján került véglegesítésre és vált hivatalossá.

2.2.2 Alaptörvény 28. cikkének megsértése

Az Alaptörvény 28. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a jogszabályt a közjóért és a gazdaságos célt szolgálják.”

c) *A Bszi. célja*

A Bszi. preambuluma az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az Országgyűlés a bírósági hatáskörök jogállami szintű, hatékony ellátása, a bírói függetlenség elvének maradéktalan megvalósítása és az ítélkezés egységének biztosítása érdekében a bíróságok szervezeti felépítéséről, feladatairól és igazgatásáról az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 25-28. cikke alapján a következő törvényt alkotja.”

A bíróság köteles az alkalmazandó jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálni és a jogszabályt az adott eljárásban ennek megfelelően jogosult illetve köteles alkalmazni. A bíróság köteles figyelembe venni a jogszabály megalkotásának célját, a jogszabály által elérni kívánt eredményeket.

2020. július 1. napjától lehet jogegységi panaszt benyújtani a Kúriához, amennyiben a peres fél szerint a legfőbb bírói fórum joggyakorlatától eltérő döntés született az ügyében. Ha a peres fél jogsérelmét az okozza, hogy ügyében eltértek a Kúria korábban hozott és közzétett határozatától, a jogegységi panasszal kikényszerítheti az egységes jogalkalmazást, azt, hogy a Kúria és az alsóbbfokú bíróságok – vagy a Kúria különböző tanácsai – ugyanolyan jogkérdésekben ugyanúgy döntsenek.

A Magyarországon 2020. április 1. napjától érvényesülő korlátozott precedensrendszer egyik kulcsfontosságú eleme a jogegységi panasz, mivel az eltérések felett a Kúria Jogegységi Panasz

Tanácsa örökdik. Ennek következtében elmondható, hogy a Bszi. preambulumban meghatározott egységes ítélkezés biztosítása érdekében a jogalkotó egy új eszközt is bevezetett.

A Bszi. 12/A. fejezetéhez fűzött jogalkotói indokolás szerint „*A jogegységi panasz tanács döntése egyrészt az utolsó bírósági jogorvoslati forma, amely véglegesen lezárja az ügyet.*” Az indokolás emellett kiemeli, hogy a jogegységi panasz bevezetése, és a kapcsolódó intézkedések az ítélkezés egységességének biztosítását célozták.

A Bszi. 197/B. §-a (5) bekezdésének jogszabályi indokolása szerint a jogalkotó célja az volt, hogy a 2020. július 1. napján és azt követően meghozott jogerős ítélettel vagy az ügy érdemében meghozott jogerős végzéssel szemben igénybe vehető jogegységi panasz eljárás révén biztosítsa, hogy csak olyan döntéssel szemben lehessen alkalmazni az új eljárást, amelyeket már a precedens-erő figyelembe vételével hoztak meg.

d) *A Határozat alaptörvény-ellenes és jogsértő*

A Határozat alaptörvény-ellenes és jogsértő, ugyanis a Kúria a tisztességes eljáráshoz való jogunkat megsértve visszautasította a Jogegységi Panaszunkat arra hivatkozva, hogy a Végzésen megjelölt dátum okán az nem felelt meg a Bszi. 197/B. §-a (5) bekezdésében foglaltaknak.

Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság vizsgálja, hogy az eljárási jogszabályokat a bíróság a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményeknek megfelelően alkalmazta-e, emellett azt is vizsgálja, hogy az eljárási törvényeket a bíróságok az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelően értelmezték-e.

A jogirodalomban egységes álláspont alapján, a jogszabályértelmezés nyelvtani módszere szerint az értelmezés első mozzanata a jogszabály tartalmának a nyelvtan szabályai segítségével való feltárása, egyfelől a jogszabályban szereplő fogalmak és kifejezések szótani, másfelől pedig a szövegszerkezet mondattani elemzése útján. Azonban a nyelvtani értelmezéshez szorosan kapcsolódik a logikai értelmezés, miszerint a formális logikának a fogalmak és kijelentések viszonyára vonatkozó törvényszerűségei és elvei (mindenekelőtt az azonosság, az ellentmondás-mentesség, a harmadik kizártsága és az elégséges alap) segítségével kerül sor a jogszabály tartalmának a feltárására.

Álláspontunk szerint a Kúria jelen ügyben megszorító értelmezést alkalmazott a Bszi. 197/B. §-ának (5) bekezdése esetén, Határozat meghozatalának időpontja kapcsán, így a Kúria Határozatban megvalósított jogalkalmazása során a Bszi. szövegét nem a törvény céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte, ezáltal megfosztott minket a Jogegységi Panaszunk érdemi elbírálásának lehetőségétől.

„Megszorító értelmezésről beszélünk, ha a jogi norma tartalma és terjedelme szűkebb annál, mint ami a nyelvtani és logikai értelmezés során megállapítható volt.”¹ Tekintettel arra, hogy a „döntés meghozatala” kifejezés egy bonyolult, többlépcsős, adminisztratív, ellenőrzést és jóváhagyást – illetve esetleges módosításokat – is magában foglaló eseménysorozat eredménye, azaz nem egyenlő a döntés keletkezésének időpontjával, továbbá figyelembe véve, hogy a józan ész és a fent részletezett jogszabályi célok is azt támasztják alá, hogy a Kúria Határozatban foglalt jogértelmezése és jogalkalmazása nem a jogalkotó valóságos akaratát tükrözi, véleményünk szerint a Kúria a

¹ Szilágyi Péter (2014): *Jogi alaptan*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Határozatban a Bszi. 197/B. §-ának (5) bekezdésének rendelkezéseit alaptörvény-ellenesen értelmezte, mellyel megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jogunkat.

A fentiek mellett a Határozat alapjogsértő különösen abból a szempontból is, hogy a Kúria egy olyan Végzést érdemi vizsgálatát mellőzte, amely súlyosan jogsértő, valamint a Határozat tartalma a Bszi. egységesítési céljaival és a jogegységi panasz funkciójával teljesen ellentétes, és ebből következően alaptörvény-ellenes.

A jogszabály céljának és az Alaptörvénnyel való összhangnak megfelelő jogszabály-értelmezés a következetes és a helyes, a jogszabályi célokat figyelembe vevő és a felek rendeltetésszerű joggyakorlását elősegítő értelmezést is magában foglalja álláspontunk szerint, amelynek a Kúria a Határozatban foglaltak alapján nem tett eleget.

A Kúria a fenti leírtak szerint megsértette az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat, ugyanis a Bszi. szövegét nem annak céljával és nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte és alkalmazta, hanem éppen ellenkezőleg a rendeltetésszerű joggyakorlásunknak gátat szabott azáltal, hogy a Jogegységi Panaszunkat visszautasította.

Megjegyezzük, hogy a Jogegységi Panaszunkat határidőben benyújtottuk, valamint a beadvány a Bszi. valamennyi formai és tartalmi elemének megfelelt, a Kúria pedig a Határozatban nem jelölt meg olyan okot, ami miatt a Jogegységi Panaszunk a Határozatban megjelölt okon kívül is visszautasítandó lett volna (ellentétben a Jpe.I.60.004/2020/2., továbbá a Jpe.I.60.001/2020/2. számon hozott határozatokkal). Mindezek következtében egyértelműen megállapítható, hogy a Határozatban megjelölt indokon kívül, nem állt fenn más visszautasítást megalapozó ok, amely a Jogegységi Panasz érdemi elbírálását akadályozta volna, azaz egyéb visszautasítási ok hiányában a Kúria köteles lett volna a Jogegységi Panaszunk érdemi elbírálására.

2.2.3 A döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 29. §-a alapján a t. Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A t. Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata rámutatott arra, hogy az Abtv. 29. §-ában foglalt két feltétel alternatív jellegű, ezért bármelyik teljesülése megalapozza a befogadást.²

Előadjuk, hogy jelen beadványunk a fent megfogalmazott követelményeknek megfelel, mivel az Alkotmánybíróság döntésének hiányában, a Határozat és a Végzés hatályban tartása következtében különösen súlyos hátrányt szenvednénk, hiszen a Végzés jogsértő, tekintettel arra, hogy a Jogegységi Panaszunkban kifejtettek alapján jogkérdésben eltér a Kúria Gfv.30328/2011/4. számon hozott precedensképes határozatától, a Határozat pedig ezt jogsértő módon nem orvosolta.

Mivel a Határozat a jogszabályi célok figyelembe vételének mellőzése, és az alaptörvény-ellenes Kúriai jogértelmezés következtében sérti a tisztességes eljáráshoz való jogunkat, ezáltal minket a tárgyi ügy mikénti kimenetelére kiható jogsérelem ért.

Kiemelnénk, hogy a jelen panasz elutasítása, valamint a Határozat és a Végzés hatályban tartása nem csak a mi jogainkat sértené, hanem ellentétes lenne a Kúria korábbi joggyakorlatával, továbbá nem

² Bitskey Botond; Bodnár Eszter; Csink Lóránt; Fröhlich Johanna; Köblös Adél; Marosi Ildikó; Gárdos-Orosz Fruzsina; Rajos Krisztina; Sonnevend Pál; Török Bernát (2015, szerk. Bitskey Botond; Török Bernát): *Az alkotmányjogi panasz kézikönyve*. HVG-ORAC, Budapest, 290 B/5 oldal.

felel meg a Bszi. céljának, az ítékezés egységessége, illetve az alaptörvénnyel való összhangban történő értelmezés követelményének sem.

A Határozatot érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség mellett, úgy véljük, hogy jelen ügy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket is felvet.

Tekinthetünk-e egy olyan döntést „meghozottnak”, és tekinthetjük-e azt a döntésen feltüntetett dátumot a döntés meghozatalának, amikor az adott határozat még bizonyíthatóan nem vált véglegessé, nem nyerte el írásbeli formáját, továbbá többszöri ellenőrzésen, illetve jóváhagyáson esett túl (amely adott esetben magával vonhatja azt is, hogy a befejezésként feltüntetett dátumot követően módosításokon is áteshet az irat, amely az ügy érdemére is kihathat, hiszen felmerülhetnek elírások, illetve szavak kimaradhatnak, amelynek következtében a döntés tartalma is teljesen megváltozhat)?

Álláspontunk szerint a jogalkotó sem feltétlenül számolt azzal a hosszas adminisztratív ügyintézással, és számos ügyviteli lépéssel, amelyek a döntés véglegessé válásáig vezetnek, amikor a Bszi. 197. §-ának (5) bekezdése szövegezésében a döntés meghozatalának időpontját jelölte meg. A fent levezetett törvényi indokolások szerint a jogalkotó célja az egységesítés, így a döntés meghozatala fogalmának Kúria általi megszorító értelmezésével alaptörvény-ellenesen korlátozták a jogegységi panasz iránti eljárás általunk történő igénybevételének lehetőségét, illetve a Határozattal a Kúria hatályban tartott egy súlyosan jogszabálysértő döntést, amely a Bszi. célját és az egységes jogalkalmazás követelményét sérti.

Véleményünk szerint nem az az időpont tekinthető a döntés meghozatalának, amely időpontot a Végzésen a Kúria keltezésként megjelölt, hanem az, amikor az adott döntés megváltoztathatatlaná válik és elnyeri végleges formáját.

A nyelvtani és logikai értelmezés együttes alkalmazása alapján, valamint az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat figyelembe véve, úgy véljük, hogy a döntés meghozatala időpontjának, a Határozaton szereplő 2020. május 20. napja tekintetében való megjelölése, és az írásba foglalás, a véglegessé válás valamint az adatbázisba való feltöltés későbbi, 2020. július 1. napjának figyelmen kívül hagyása sérti a tisztességes eljáráshoz való jogunkat, és álláspontunk szerint a Kúria által a jogegységi panasz iránti eljárás igénybevételének fentiek szerinti korlátozása alaptörvény-ellenes.

2.2.4 Szükségesség-arányosság

Kiemelkedően fontosnak tartjuk megjegyezni továbbá, hogy minden alapjog – ideértve a 2.2.1 pontban taglalt tisztességes eljáráshoz való jogot is – csak a szükséges mértékben korlátozható, azaz a korlátozást csak más alapvető jog érvényesülése, vagy alkotmányos érték védelme indokolhatja a korlátozni kívánt alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint:

„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

Az Alaptörvény meghatározza tehát az alapjog korlátozás kereteit, méghozzá akképp, hogy elsődlegesen kell egy legitim cél, amely vagy másik alapjog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme lehet, azonban szükséges az is, hogy e cél fontossága arányban legyen az alapjogsérelem súlyával. Ezen túlmenően meg kell vizsgálni, hogy az adott alapjog korlátozása alkalmas-e a legitim cél elérésére, illetve azt is meg kell vizsgálni, hogy a legitim cél nem érhető-e el más módon anélkül,

hogy az alapjogot korlátozni kellene. Végül vizsgálni kell a fentiekben már említett arányosságot a cél fontossága és a sérelem súlya között.

Tekintettel arra, hogy a Határozatban foglalt döntés által a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a tisztességes eljáráshoz való jogunkat korlátozta, azonban a korlátozásnak nem volt legitim célja (ezáltal a fentiekben felsorolt egyéb vizsgálandó szempontok is irrelevánsnak minősülnek), így egyértelmű, hogy az alapjog-korlátozás alaptörvény-ellenes volt a Kúria részéről.

A jogalkotó az Alaptörvénnyel, és az annak védelmét szolgáló Alkotmánybíróság hosszú évek során kialakult gyakorlatával ellentétesen értelmezte és alkalmazta a Bszi. rendelkezéseit, ezáltal a bennünket megillető, a tisztességes eljáráshoz való alapjogunkat szükségtelenül és aránytalan mértékben korlátozta.

A Határozat meghozatala tehát nem csak a fentiekben meghatározottak szerint alkotmányellenes, hanem a szükségesség-arányosság tesztjének sem felel meg, így kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjenek panaszunkat befogadni és annak petituma szerint eljárni.

Tisztelettel:

Tóth Péter
I. r. panaszos

Tóth Péterné
II. r. panaszos

Mellékletek:

- M/1 I. r. panaszos által adott ügyvédi meghatalmazás
- M/2 II. r. panaszos által adott ügyvédi meghatalmazás
- M/3 Határozat
- M/4 Végzés
- M/5 Elsőfokú Ítélet
- M/6 Másodfokú Ítélet
- M/7 Aktamásolat